

Derewel a Pol sə vinder ayak anà dō **Sə** **Efesus ahay** **Adakay way pə deftere a anan**

A alay ata nà, Efesus winen wulen su doh mæduwen awan. Pol a đakan atan anan ayak anjahay su dō a Yesu ahay kə tərak à səkəffe inde pə kərtek a nà, lele anga way a Yesu sa ga anga dō ahay ata awan. Kwa â ga nə tinen Yahuda ahay, kwa â ga nə tinen Yahuda ahay itəbay, tə tərak kərtek anga sləmay a Yesu Almasihu. Asa Pol a đakan atan anan ayak way sə gəzla anan pi zek wa anjahay kwakwa à atahasl inde ata awan, tə anjahay wiya həna Apasay Cəncan a sa var ata awan. Matanan, Pol a đakan atan anan anjahay a wiya ata kutok.

Nga sa 'am ahay

Adazlan sa 'am ahay (1.1-23)

Almasihu winen apan i japay anan dō anahan ahay (2.1 - 3.21)

Anjahay su dō sə jiyjay ahay (4.1 - 6.24)

Aja 'am

¹ Sə vindek ikwen ayak derewel a anan nà, nen Pol, dō maslan a Yesu Almasihu, Mbərom sə walay, kawa anahan a sa zlan à nga ata awan. Nə vindek ikwen ayak anà kwanay dō a Yesu ahay à Efesus ata awan, kwanay dō sa đaf nga pə Yesu Almasihu ahay aday məjapay a tə winen awan, ata

re. ² Mbərom Bəbay a mənuko tə Yesu Almasihu Bahay a mənuko tâ gak ikwen sumor aday tâ varak ikwen zay a tinen.

Sumor a Mbərom sa gak uko tə alay ana Yesu Almasihu

³ Həruko anan nga à Mbərom Bəbay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu. Anga 6a Mbərom a kə dəfak puko alay sə bahay anahan tə way ahay cara cara, anga mənuko mə japay aya tə Yesu Almasihu.

⁴ Mbərom a walay nuko dō anahan ahay nà, kurre daliyugo a dukwen mə ndakay a fan bay. A walay mənuko nà, anga aday dē təra dō anahan ma ga nga aya awan, aday dē təra dō mənəna ines ahay pa 'am anahan a kutok. Mbərom nà, kə pəlak nuko wanahan, ⁵ kwa həna kabay, kə gak anan may sə təra mənuko wan si zek anahan aya, ti mer su way a Yesu Almasihu sa ga. Wita nà, way anahan a sa gan may ata awan, a zlan à nga nə matanan.

⁶ Mbərom a a ga matanan ata nà, anga aday dē həran nga, anga sumor anahan a bayak a sa gak uko ata awan. A varak uko nə kəriya awan, anga mənuko mə japay aya tə wan anahan ləliwe ata awan. ⁷ Winen kə bəmbadək ahay mənuko à alay a Fakalaw wa, tə mez anahan, aday kə pəsek uko anan ines ahay. Natiya, mənuko mə japay aya tə winen. Mbərom a kak uko anan ahay sumor anahan lele məduwen ata nà, matanan. ⁸ Winen kə gak uko sumor bayak a ta sə təra mənuko dō kəlire* aya aday dō ma san way aya kutok. ⁹ Natiya, a dəkak uko anan way anahan a abay mi der a

* **1:8** Kəlire a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

kwakwa ata awan. Way a mi ðer a, way a Mbərom sa gan may sa ga ata nà, a kay anan ahay uho tə Yesu Almasihu. ¹⁰ Way ata nà, alay a kà slak cəna i halan nga anà way ahay fok ù vo su ðo kərtek, way sə bagəbaga mburom ahay, tə way sə daliyugo aya təkə fok. Aday Yesu Almasihu a kərtek i təra bahay a pa nga sə way ataya fok.

¹¹ Mənuko nà, ðə njadək magwagway sə sifa mbala ana Mbərom a sə lavay a zek kurre ata, anga mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu. A walay mənuko nà, kurre, anga kà zlak anan à nga, anà winen awan. Mbərom a varak uko magwagway ata nà, anga a ga way ahay fok nə, kawa sa zlan à nga, ¹² aday ðo ahay tē həran nga anà mazlað anahan anga mənuko. Manay nà, ðo sa lah sa ba Yesu Almasihu ataya awan. ¹³ Kwanay ite ðukwen, kə jipen tə Yesu à alay a kə slənen ləbara sa 'am ðidek awan, ləbara mugom a mbala anà Mbərom sa tam anan ðo ahay ata awan. Anga kwanay kə ðəfen nga pə Almasihu tə mivəl kərtek a nà, Mbərom ðukwen a varak ikwen Apasay anahan Cəncan a kawa anahan a sə zlapay anan ata awan. Matanan, a ðakay anan nə kwanay ðo anahan ahay. ¹⁴ Apasay anahan a sə varak uko kurre ata nà, a ðakak uko anan ði i njad anan way a Mbərom a sə lavak uko anan zek à bahay anahan inde zanaka ata awan.

Pol a ga amboh anga ðo sə Efesus ahay

¹⁵ Anga nan kutok, nə ngəran anà Mbərom bayak a, anga kwanay. Bina nə slənek, kwanay apan ki ðəfen nga pə Yesu Almasihu Bahay a mənuko hwiya, aday nə sləne ðukwen, asan zek a kwanay inde bayak a anga ðo a Yesu ahay re.

¹⁶ Matanan, nen apan ni gan amboh à Mbərom anga kwanay cəna, nə mbədek anan à nga wa sə ngəran anga kwanay bay re. ¹⁷ Nen apan ni gan amboh anà Mbərom Bəbay a Bahay a mənuko Yesu Almasihu, winen dō sə mazlaḅ, anga aday á varak ikwen kəlire, á kak ikwen zek, aday kâ sənən anan acəkan. ¹⁸ Nen apan ni gan amboh asa re, anga aday á cədek ikwen anan abayak nga sa san magwagway anahan a sə ngamak ikwen apan ata awan. Aday kâ sənən, magwagway a kwanay a saa njad ata nà, way lele a sə zalay way ahay fok, i varak ikwen anan. Ki njiden anan pə kərtek a tu dō a Yesu azar aya fok.

¹⁹ Na ga amboh asa re nà, anga aday kâ sənən anan məgala anahan. Tə məgala ata nà, i mak uko zek anà mənuko, dō sa daf apan nga ahay. Mbərom a kay anan ahay məgala anahan ata uho nà, ²⁰ ta sə slabakay anan ahay Yesu Almasihu à məke wa, aday ta sə varan man sə njahay sə mazlaḅ pə cakay anahan à mburom ata awan. ²¹ A man ata kutok, Yesu a lavan nga anà maslay a Mbərom ahay fok, tə bahay a tinen aya təke fok, tatə məgala sə way ahay fok, tə mazlaḅ a tinen aya təke fok re. Sləmay anahan a ndar à man ata nà, zal sləmay ahay fok, kwa həna, kwa pə uho sa nay ata dukwen, sləmay saa zalay anahan nà, ibay re. ²² Mbərom kə varak anan anan way ahay fok à alay anahan inde, natiya Mbərom a daf anan bahay a pa nga sə way ahay fok, aday bahay a pa nga su dō anahan ahay re. ²³ Dō anahan ataya nà, tə tərak zek ana Almasihu awan, aday sə njahay i zek anahan ata inde nà, winen, kawa anahan sə njahay à kwa ma inde anaw ata fok, aday kwa aha fok ata re.

2

Sumor a Mbərom sə varan sifa anà dō ahay

¹ A alay ata nà, kwanay kawa dō ma mac aya pa 'am a Mbərom, anga ki gen ahay way lelibay aya awan, kwanay dō mi nes aya re. ² Kə pərihen anan ahay azar nà, anà cəved su dō sə daliyugo ahay. Kə dəfen anan ahay apan anà bahay sə apasay lelibay aya awan, winen sa ga bahay pa nga sə apasay ahay à wulen ana atə bagəbaga mburom tə daliyugo ata awan. Sa ga mer su way həna à wulen ana dō sə dəfan apan anà Mbərom bay ataya dūkwen, apasay a lelibay ata re. ³ A alay ata nà, mənuko a fok dūkwen dā gak ahay way lelibay aya kawa dō ataya re, də pərahak anan ahay azar anà ubor si zek a nuko ahay. Da gay ahay nə way sa zlan à nga anà abayak nga a mənuko ahay dəkdek. Anga mer su way a mənuko ma gay a lelibay ataya nà, abay Mbərom i ga puko mivel kawa anahan sa ga pu dō a azar ataya fok re.

⁴ Əna cəkəbay matanan bay, adəka nà, mənuko dā gak anan i zek wa anà Mbərom, kə pəlak nuko cəvedabay. ⁵ Kwa abay mənuko kawa dō ma mac aya anga ines a mənuko ahay dəp nà, kə varak uko sifa wiya awan. A sifa ata inde nà, mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu. A tam kwanay nə ta 'am kəriya awan, anga sumor anahan. ⁶ Mbərom a kə slabakak nuko à amac wa pə kərtek a tə Yesu Almasihu awan, anga mənuko mə japay a tə winen. A varak uko man sə njahay à mburom pə cakay anahan pə kərtek a tə Yesu Almasihu. ⁷ Mbərom a gak uko sumor ata tə alay ana Yesu Almasihu nà, sə dəkay anan pa sə viyviya a nə,

sumor anahan a zalay way ahay fok. ⁸ Mbərom a tam kwanay nà, ta 'am kəriya awan, anga kə dəfen nga pə winen, bina anga lele sə awan a kwanay a inde ata bay. A gak ikwen sumor ata ⁹ pi mer su way a kwanay lele aya bay nà, angamaw? A ga nà, anga aday dōwan â sa njad sə zlapay anan bay fok. ¹⁰ Mbərom a ga matana aday nà, anga mənuko aya dukwen, mer su way anahan aya awan. A təra mənuko dō wiya aya nə tə alay a Yesu Almasihu, anga aday dâ njad sa ga mer su way lele aya kutok. Mer su way a lele ataya nà, Mbərom a a lavay anan zek nà, kurre, anga aday dâ njad sa ga atan.

Də tərak zek kərtek a tə Yesu Almasihu

¹¹ Əna bayiken pə anjahay a kwanay à alay ata aday. Kwanay nà, Yahuda ahay bay, kwanay dō su kon azar aya awan. Yahuda ahay ta ca pikwen nà, kwanay ma gad mədəndalas aya itəbay. Anga ta jan anà nga a tinen nà, tinen dō ma gad mədəndalas aya awan. Cəkəbay aday agad mədəndalas a tinen ata nə sə sluwed si zek dəkdek. ¹² Matanan, na jəka bayiken pə anjahay a kwanay a à alay ata aday nà, anga à alay ata nə kwanay dō dərən dərən aya pi zek wa tə Almasihu. Kwanay mədurlon aya à wulen sə Isəra'ila ahay inde. Mbərom a ban 'am ta sə zlapən anan tə way anà Isəra'ila ataya nà, kwanay uda ibay. Awan a a kwanay a inde ite kə dəfen anan ahay idə nà, ibay. Bina kwanay mə njahay aya pə daliyugo, aday kə sənən Mbərom bay re. ¹³ A alay ata nà, kwanay abay dərən pi zek wa tə Mbərom, əna həna kutok nə kwanay mə japay aya tə Yesu Almasihu, anga kə mbədək anan mez anahan. Həna kwanay bəse tə Mbərom kutok.

¹⁴ Həna nə, Almasihu kə varak uko zay anə mənuko a fok, anga tə amac anahan nə, kə mbəzlak a wa jal sə sədøk a sə gəzla Yahuda ahay pi zek wa tə zahav a azar aya ata awan. Winen nə, zay a həna à mamasl a nuko inde ata kutok.

¹⁵ Aday a mbazl anan wa məgala ana Tawrita pi zek ta nga sa 'am anahan aya awan. Matanan, a japay anan Yahuda ahay pi zek tə zahav azar aya, a təra atan kərtek kutok. Tə tərak zahav wiya awan anga ajapay a tinen tə Yesu Almasihu, a zlah anan məmal a tinen, tə njadək zay à wulen a tinen.

¹⁶ Anahan sa mac pə dədom mə zləngad ata nə, kə zəbak anan ana ide à wulen a tinen wa, a japay anan zahav ataya, tə təra zahav kərtek, aday a zlah anan məmal ana zahav ataya tatə Mbərom a kutok. ¹⁷ A nəy ahay pə daliyugo nə, sə dəkay anan nə zay inde anga manay Yahuda ahay, do a bəse tə Mbərom ataya awan, aday zay inde anga kwanay do su kon aya azar a, kwanay abay dərən tə Mbərom ataya re. ¹⁸ Anga winen kutok, na wa mənuko a fok di mba apan sə hədek pə cakay a Mbərom Bəbay a mənuko tə gədan sə Apasay Cəncan a kərtek a ata awan.

¹⁹ Anga nan kutok, kwanay kə tərən mbəlok ahay kabay mədurlon ahay sabay. Kwanay à gulom su doh a Mbərom inde kawa do a Yesu azar aya re. Kwanay wan sə agay ahay kutok. ²⁰ Anga nan re, kə tərən kon aya həna mi dēzl aya à dədon su doh a Mbərom inde ataya awan. Doh ata nə, saray anahan ma pak a dükwen tu do maslan a Yesu ahay aday tu do maja'am a Mbərom ahay re. Yesu Almasihu a ta nga anahan a sə təra kon sə mide awan. ²¹ Anga winen a kutok, a mbazl bay,

a tavay lele, aday winen apan i jubay, i tæra doh sæ mazlaþ a Mbærom cæncan awan, aday Bahay Mbærom i njahay uda awan. ²² Kwanay nà, mæ japay aya tæ winen. Anga nan, kwanay nà, kon a mæ baslay aya i zled su doh ata inde, aday Apasay a Mbærom i njahay ù doh ata inde kutok.

3

Mer su way a Pol sa ga anga do su kon azar aya awan

¹ Anga nan kutok, nen Pol do si mer su way ana Yesu Almasihu, nen à dangay hæna nà, anga kwanay do su kon azar aya awan. ² Ba kæ slænen anan coy asanaw, Mbærom kà varak uno mer su way sæ ðakak ikwen anan sumor anahan ma ga awan anga kwanay. ³ Mbærom kà tæbak uno anan ide pæ way anahan abay mi ðer a ata awan. Hæna, na jak ikwen ayak panan mænjoek. ⁴ Kwanay apan ki jingen 'am uno a anan nà, ki i sænen ide uno kà tæbak sa san way a Mbærom a mi ðer a pæ Yesu Almasihu ata awan. ⁵ Kwakwa ata nà, Mbærom kà kak atan anan ahay uho anà do ahay bay. Æna hæna kutok, tæ alay ana Apasay Cæncan awan, kà kak anan ahay uho lele anà do maslan anahan cæncan aya awan, aday anà do maja'am anahan ahay re. ⁶ Way a abay mi ðer ata nà, hæna kutok: Way a Mbærom a sæ zlapan anan abay ana Yahuda ahay ðækðek ata nà, kwanay do su kon azar aya ðukwen ki njiden anan ite re. Kwanay tæ Yahuda ahay kæ tæren næ zahav kærtek. Aday way a Mbærom sæ zlapay anan i varan anà do a Yesu Almasihu ahay ata nà, i varak ikwen anan re. Way ataya fok, kæ

njidfen atan nà, anga kə dəfen nga pə ləbara mugom awan.

⁷ Mbərom kà gak uno sumor, ta sə vuro mer su way anahan sə dakan atan anan ləbara mugom ata anà dō ahay tə məgala anahan. ⁸ Nen nà, dō ma va alay i zek a à wulen su dō a Yesu ahay inde fok. Tə winen ata təkə dukwen Mbərom kà gak uno sumor sə vuro mer su way sə dakan anan anà dō sə pəra ahay, zlile sə way a lele aya à Yesu Almasihu inde ata awan. Zlile sə way ata nà, məduwen awan, dōwan i mba apan sa ndav anan wa sa san anan bay. ⁹ Mbərom kà gak uno sumor asa, sa kay anan ahay à jiyjay anahan inde nà, way a mi dər ata i ga zek nə kəkəməw. Mbərom dō sə ndakay way ahay fok ata, a dər anan way ata kurre. ¹⁰ Əna həna nà, Mbərom kà kak anan ahay way a mi dər ata tə alay ana dō a Yesu ahay, anga aday maslay a Mbərom ahay tə bahay a tinen ahay à bagəbaga mburom inde ata, t̄a san kəlire a Mbərom inde pə way ahay fok. ¹¹ Mbərom a ga anan. Aday a ga anan way ata tə alay ana Yesu Almasihu, Bahay a mənuko. ¹² Natiya awan, mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu, aday d̄a d̄af nga pə winen re. Anga nan, d̄i mba apan sə hədek pə cakay a Mbərom mən̄jəna ajəjar kutok. ¹³ Nen apan ni gak ikwen amboh, mbac â saa slahay pikwen wa anga d̄əce uno ahay sa ga anga kwanay ata bay. D̄əce uno ataya t̄ə ḡəbak ikwen ahay ad̄əka nà, ataslay mivəl, anga d̄əce ataya ti mak ikwen zek bayak awan.

Asan zek ana Yesu Almasihu anga mənuko

¹⁴ Anga nan kutok, həna nen apan ni gan amboh anà Mbərom Bəbay a mənuko anga kwanay tə

mivel kærtek awan. ¹⁵ Zahav su dō anahan ahay fok, kwa à bagəbaga mburom, kwa pə daliyugo, Mbərom winen bəbay a tinen fok. ¹⁶ Nen apan ni gan amboh nà, anga aday Apasay anahan à varak ikwen məgala à mivel a kwanay inde sə pərahan azar anà cəved anahan. Anga winen bahay sə mazlaḅ, məgala inde apan. ¹⁷ Na gan amboh dukwen, aday Yesu Almasihu à njahay à mivel a kwanay inde sə coy anga kə dəfen apan nga. Na gan amboh asa nà, anga aday kə sənən zek ahay à asan zek a Mbərom inde. Ki gen matanan nà, ki taren dō məgala aya awan, kawa dədazl sə way ma ha sləlay a lele ata awan, aday kawa doh ma pak saray a lele ata re. ¹⁸ Matanan, kwanay tu dō a Yesu ahay fok ki njiden məgala sa san asan zek ana Almasihu anga mənuko. Kwa aha, kwa siwa, kwa kəkəma fok, asan zek anahan nà, inde tə mənuko hwiya. ¹⁹ Na gan amboh asa re, anga aday kə sənən asan zek ana Almasihu, way a sə zalak uko məgala sa san anan cərah ata awan. Ata nà, Mbərom i rah kwanay tə way a ma rah aya à winen inde ata awan.

²⁰ Mbərom a, dō sa mba pə way ahay fok ata, i ga way zal mbala anà mənuko sa mba apan sə bayak, kabay sə cəce panan ataya awan. I ga nə tə məgala anahan a sa ga mer su way a à mivel a nuko inde ata re. ²¹ Həruko anan nga, anga mer su way anahan a ma ga məduwen ataya à wulen su dō anahan ahay inde tə alay ana Almasihu Yesu ata awan. Həruko anan nga pa sə viyviya awan. Amen!

Təruko zek kərtek

¹ Natiya awan, həna nen à dangay nà, anga nen do si mer su way ana Yesu Almasihu. Anga nan, u no sa jak ikwen ayak həna nà, azla a kwanay á ga nə kawa tədə ana do a Mbərom mə ngamay aya ata acəkan. ² Kawa sa ja nà, nihen a nga a kwanay à məndak səver. Təren do səkəffe aya awan, do sə munapanaw ahay, aday səmen anan anà way ahay à wulen a kwanay inde tə asan zek awan. ³ Rəzlen anan à nga wa, anga aday ajapay ana Apasay a Mbərom sə varak uko ata á nes bay. Zay á tərak ikwen liβer sə japay kwanay awan. ⁴ Do a Yesu ahay nà, tə tərak zek ana Almasihu a kərtek, aday zek ata dukwen kərtektəkke coy. Apasay Cəncan a dukwen, winen kərtektəkke. Way a Mbərom a sə ngamak ikwen apan ata dukwen aday kə dəfen anan ide ata nà, winen kərtektəkke re. ⁵ Bahay a mənuko a dukwen kərtektəkke, adaf nga a mənuko pə Mbərom dukwen kərtek a re. Aday baptisma a mənuko sa ga ata dukwen, kərtek a re. ⁶ Də həran nga dukwen anà Mbərom a kərtek a ata awan, winen Bəbay sə do ahay fok. Winen Bahay a pa nga sə do ahay fok. Winen apan i ga mer su way tə do ahay fok, aday winen mə njahay a à do ahay inde fok re.

⁷ Mənuko fok də njadək məgala sa ga mer su way kawa sa zlan à nga anà Almasihu, dowan a sə varak uko anan ata awan. ⁸ Anga nan, ɓa mə vinde awan à Deftere a Mbərom inde kwakwa nà, natiya:

«À alay anahan sa ján way anahan à mburom ata nà,
a mbasay pu do manide anahan ahay,

a ra anan dō ma ban ataya à alay,
 aday a varan mægala anà dō ahay kutok.* »

⁹ Aday 'am a «a ján way anahan à mburom» ata, a nan sa ja nə maw? Kawa sa ja nə, 6a kè dazak ahay kurre pə daliyugo dezl à mæke. ¹⁰ Aday dōwan a sə dazay ahay à mburom wa pə daliyugo ata nə, winen dōwan a sa ján way anahan kwa à bagəbaga mburom anga aday â rah anan wa way ahay fok kutok.

¹¹ Aday sə gəzlan mægala si mer su way anà dō ahay fok dukwen, winen awan. A varan anà dō azar aya awan, mægala sə təra dō maslan ahay, anà dō hinen ahay, mægala sə təra dō maja'am a Mbərom ahay, anà dō hinen ahay, mægala sə dakan anan ləbara mugom a anà dō ahay, aday anà dō azar aya ite, mægala sə njahan pa 'am wa anà dō ahay ta sə tətakan atan anan way anà dō ahay re.

¹² A gəzla mægala ata matanan ata nə, anga aday dō ataya tâ man zek anà dō a Yesu azar aya fok sa ga mer su way a Mbərom. Ata dō a Yesu ahay, kawa sa ja nə, zek ana Almasihu awan, i zla pa 'am pa 'am, ¹³ hus mənuko a fok dī təra dō mə japay aya pə kərtek a à cəved sa daf nga pə Yesu Wan a Mbərom, aday sa san winen a kutok re. Ata dī təra dō a ma san nga aya awan, aday anjahay a mənuko jiga i təra kərtek a tə ana Almasihu a kutok.

¹⁴ A alay ata nə, dī təra kawa gwaslay ahay sabay. Aday atətak way mungwalay aya i mba apan sa 6al mənuko kawa kwalalan, aday mad sa ga anan alay pa nga sə a'am ata sabay re. Dō sə wurwer ahay ti mba apan sə dursak uko nga sabay

* **4:8** Ca pə Jabuura 68.19.

re. ¹⁵ Əna sənuko zek ahay, juko anan dīdek sa 'am a Mbərom anà zek ahay adəka. Matanan, mənuko apan dī təra dō mə jəra aya kawa Almasihu awan, winen pa nga a nukō fok. ¹⁶ Mənuko nà, zek ana Almasihu. Sə japay anan hawal si zek ahay pə kərtek a nà, winen awan. Di ga a minje ti zek su dō nà, anga hawal si zek ahay fok ta ga mer su way nə pə kərtek awan. Ata zek dukwen i har lele. Matanan re, dō ana Almasihu ahay tə pəlak zek ahay nà, ti har pə cəved a Mbərom fok lele.

Anjahay wiya awan, anga mənuko mə japay aya tə Almasihu

¹⁷ Natiya həna 'am a inde məduwen a nen apan ni jak ikwen anan ayak tə sləmay ana Bahay a mənuko. U no nà, gen anan nga anà 'am a anan lele: Kà sa pərihen anan azar anà azla su dō sə pəra ahay bay, anga abayak nga a tinen a nà, pə way kəriya aya awan. ¹⁸ Abayak nga a tinen a nà, i idə zənzen a inde. Tinen ta san pa 'am sə sifa a Mbərom sa var ata bay, anga asəder a tinen pa 'am anahan. ¹⁹ Waray a gan atan sa ga mer su way lelibay aya bay jiga awan. Ta var anan nga a tinen sa ga nà, way sə ubor si zek a tinen ahay dəkdek, aday tə pərahan anan azar dukwen anà way sə mivəl a tinen ma ga waray aya dəkdek re.

²⁰ Əna kwanay nà, kə tətiken pə Almasihu wa nà, anjahay matana ata bay. ²¹ Na san zle, kə slənen anan ləbara anahan, kə təmihen anan re. Aday tə tətakak ikwen anan way dīdek aya awan, way dīdek aya mbala ana Yesu Almasihu. ²² Tə dəkak ikwen anan nà, sə mbəsak anjahay a kwanay a sə kwakwa lelibay ataya awan. Anga anjahay a

kwanay sə kwakwa ata nà, kè nàsek a mivel a kwanay anga ubor si zek sa njak kwanay ahay. ²³ Həna nà, mbəsiken anan abayak nga a kwanay ahay, anga aday Apasay a Mbərom â mbəđahak ikwen anan mivel. ²⁴ Pərihen anan azar anà azla wiya awan, anga Mbərom a kè tərak kwanay do wiya aya ma ga minje aya tə winen awan, anga aday kə taren do didek aya, do sa ga way tə cəved aya awan, do cəncan aya re.

²⁵ Anga nan kutok, həna nà, kə gəden mung-walay sabay. Jen anan i zek ahay nà, 'am didek awan, anga mənuko də japak pi zek kərtek awan. ²⁶ Way kə cəbak ikwen nà, kə sa gen mivel aday sa ga way lelibay aya bay. Pac i sa slahay u doh nà, way a sə cəbak ikwen ata nà, â ndalay. ²⁷ Bina kə sa mbiken anan cəved anà Fakalaw sa ga mer su way à kwanay inde bay. ²⁸ Kak do sə akar inde à wulen a kwanay nà, â mbəsak akar nə səfek. A rəzlan à nga wa sa ga adəka nà, mer su way lele awan. Ata i njad anan way, aday winen dukwen i mba apan sa man zek anà do aday way a kəcan atan ataya ite. ²⁹ Kə nəsən anan 'am anà zek ahay bay. Jen anan i zek ahay nà, 'am lele aya, təde sa man zek anà do sa pak sləmay ahay. ³⁰ Way sə cəban anà Apasay a Mbərom Cəncan ata nà, kə si gen bay, anga Mbərom a ga pikwen vivay anahan sə đakay anan kwanay do anahan ahay nə tə winen awan. I sa tam kwanay pa sə viyviya dukwen, tə winen a re. ³¹ Kə dəfen 'am ahay pə mivel bay. Awan â sa cəbak ikwen bay. Kə gen mugo bay re. Kə sa ngərzen pi zek ahay bay, aday kə sa gənihen anan i zek ahay bay re. Aday kə si gen anan sədœk i zek ahay sabay jiga awan. ³² Matana awan, gen anà

zek ahay adəka nà, way sumor aya awan. Sənen zek ahay re, aday pəsen anan ines i zek ahay, kawa ana Mbərom a sə pəsek ikwen anan anga Yesu Almasihu ata awan.

5

Anjahay à jiyjay a Mbərom inde

¹ Kwanay nà, wan a Mbərom ahay, aday a pəlay kwanay re ata awan. Anga nan, sumor a nà, anjahay a kwanay â ga minje tə ana Mbərom awan. ² Gen asan zek kwa siwa siwa fok, kawa ana Yesu Almasihu a sə pəlay mənuko ta sa mac anga mənuko ata awan. A var anan sifa anahan kawa way ma gad dongo awan, mə varan a anà Mbərom, aday a zlan à nga à Mbərom re ata awan.

³ Həna nà, kwanay kə təren dō a Yesu ahay coy. Anga nan, way lelibay aya kawa adah uho, way ma ga waray azar aya awan, awahay ubor pə way sə dō ahay fok nà, dōwan â sa slaf sləmay a à wulen a kwanay inde kwa mənjoek bay. ⁴ Aday asa, dōwan â sa nes 'am bay, dōwan â sa cəcap 'am bay, aday dōwan â sa kəlap 'am lelibay aya kəriya bay re. Sumor a nà, miresl a kwanay ahay tē ngəran anà Mbərom adəka. ⁵ Kə sənen apan zle, dō sa dah uho ahay, tu dō sa ga way ma ga waray ataya fok nà, ti njad sə njahay à bahay ana atə Almasihu tə Mbərom inde bay. Do sə wahay ubor pə way sə dō ahay ahay dukwen, ti canan pə ide wa anà bahay a Mbərom bay jiga re. Anga way a tinen a sə wahay apan ubor ata a zlan atan à nga zal zek a Mbərom awan, tə dəfan apan nə kawa way sə pəra a tinen.

⁶ Anga nan, kà sa bənen anan à 'am wa anà dō sa njak kwanay ta 'am sə mindel ahay ata bay. Bina

Mbərom a ga mível pu dō sa ngam sə təma 'am anahan bay ataya nà, anga jəba sə way a tinen a sa ga sə mindel ataya awan. ⁷ Matana kutok, jəba su dō ataya nà, kâ sa jipen tə tinen a bay jiga awan. ⁸ A alay ata nà, kwanay i ide zənzen a inde. Əna həna kwanay i ide jiyjay a inde, anga ajapay a kwanay tə Bahay a mənuko Yesu. Anga nan, anjahay a kwanay â təra nà, anjahay su dō sə ide jiyjay ahay kutok. ⁹ Na ja matana ata nà, anga way sumor aya awan, tə way lele aya pa 'am a Mbərom, aday tə way didek aya fok, ta nay ahay nə i ide jiyjay ata wa. ¹⁰ Gen anan may sa san nə way sa zlan à nga anà Bahay a mənuko ata awan. ¹¹ Kâ sa jipen tu dō sa ga way sə ide zənzen ataya bay jiga awan. Anga way a tinen a sa ga ataya nà, way kəriya aya vərre. Sumor a nà, ten patan Mbərom adəka. ¹² Anga way a tinen a sa ga ataya nà, kwa sə sləfan sləmay dukwen, dī ngam bay, anga way ataya nə ma ga waray aya tə mindel. ¹³ Bina kak dā tak patan Mbərom nà, way a tinen a ma ga lelibay ataya ti kay uho à jiyjay a inde. ¹⁴ Bina way ma kay a uho nà, ide jiyjay i ca anan uho. Anga nan, dā wa: «Iken dō ma njak ahan awan, pədek bidaw? Slabak à amac wa, aday Almasihu i kak anan jiyjay anahan kutok.»

¹⁵ Anga nan kutok, sənən pə guter anga anjahay a kwanay â sa ga kawa ana dō sa san awan bay ataya bay, əna kawa su dō ma san way aya awan. ¹⁶ Kâ sa nəsen anan alay a kəriya a bay. Gen nə mer su way lele aya kwa siwa fok, anga alay a həna nuko uda ata nà, lelibay awan. ¹⁷ Matanan, kâ sa təren dō mindel aya bay, əna sənən way a Mbərom sa gan may kī gen ataya awan. ¹⁸ Kâ sa viwen nga

tə mahay bay, anga ki i nəsen anan sifa a kwanay. Suwan Apasay a Mbərom â rah à mível a kwanay inde. ¹⁹ Gen ara sa man zek ì zek ahay à wulen a kwanay inde, tə ara sə zambad anan Mbərom, tə ara sə həran nga anà Mbərom, aday tə ara kawa ana Apasay a Mbərom a sə tətakak ikwen anan ataya fok. Həren anan nga anà Bahay a mənuko. Gen anan ara tə mível kərtek awan. ²⁰ Ngəren anan anà Bəbay Mbərom kwa pa ma fok, kwa siwa fok, tə sləmay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu.

Anjahay a mungol tə uwar à gulom su doh inde

²¹ Dəfen anan apan ì zek ahay à wulen a kwanay inde lele, anga kwanay do sə dəfan apan anà Almasihu ahay.

²² Kwanay uwar ahay, dəfen anan apan anà mbaz a kwanay ahay lele. Matanan i dəkay anan kwanay kə dəfen anan apan anà Almasihu.

²³ Anga mbaz a lavan nga anà uwar, kawa Almasihu winen apan i lavan nga anà do anahan ahay ata awan. Pu do ana Almasihu ahay nà, winen nə nga awan. Do anahan ataya nə tə tərak zek anahan awan, aday i tam atan. ²⁴ Natiya kutok, kwanay uwar ahay, dəfen anan apan à mbaz a kwanay ahay à kwa ma inde anaw fok, kawa do ana Yesu Almasihu ahay sə dəfan apan ata re.

²⁵ Kwanay mungol ahay ite, pəlen anan uwar a kwanay ahay kawa ana Almasihu sə pəlay anan do anahan ahay ata awan. Almasihu nà, a pəlay anan do anahan ahay, kə varak anan sifa anahan anga tinen. ²⁶ A var anan sifa anahan anga aday do anahan ataya tē tēra cəncan aya awan. Kə banak

atan tə a'am aday ta 'am anahan. Kə banak atan anga aday tē təra cəncan aya pa 'am a Mbərom. ²⁷ Ata nà, ti tavay pa 'am a Mbərom nà, tə mazlaḅ awan, tinen mənǰəna ines. Kwa way lelibay a sa nes atan đukwen, á ga inde patan ibay re. Do anahan ahay adəka nà, tə tərak cəncan aya awan, tinen mənǰəna mungok ahay kutok. ²⁸ Matana kutok ite re, mungol á pəlay anan uwar anahan kawa winen sə pəlay anan zek anahan ata awan. Do kə pəlak anan uwar anahan nà, wita a pəlay nə zek anahan awan. ²⁹ Tə đídek a nà, đowan kula kà nak anan ide i zek anahan nə ibay. Adəka nà, i ba anan zek anahan lele ta sə varan way sa pa anà zek. Yesu Almasihu winen apan i gan nga anà do anahan ahay nà, matana kutok. ³⁰ Anga mənuko fok đə tərak hawal si zek anahan aya awan. ³¹ Deftere a Mbərom a ja nà: «Anga nan, do mungol a i mbəsak anan bəbay anahan tə may anahan, i hədek pə cakay ana uwar anahan. Cew maya a tinen a ti təra nà, zek kərtektəkke coy.*» ³² 'Am a Deftere sa ja ata nà, way məduwen a mi đer a uda awan. Əna pi nen nə Deftere a ja 'am a anan nà, pə Almasihu tu do anahan ahay. ³³ Aya əna, 'am ata həna ma ja đukwen anga kwanay re. Matana həna, kuwaya á pəlay anan uwar anahan kawa winen sə pəlay anan zek anahan ata awan. Aday uwar đukwen á đəfan apan anà mbaz anahan lele re.

6

Gwaslay ahay tə bəbay a tinen ahay

* **5:31** Ca pə Laataanooji 2.24.

¹ Kwanay gwaslay ahay, bənen anan à 'am wa anà bəbay a kwanay ahay tə may a kwanay ahay, kawa ana Bahay a mənuko sa gan may ata awan. Wita nà, way aday tədə a zla apan dō a Yesu ahay tâ ga anan ata awan. ² 'Am a Mbərom a ja nà: «Dəfan apan anà bəbay anak tə may anak.*» Wita nà, nga sa 'am mama'am a mbala a Mbərom sa var ta sə zlapak uko apan tə way inde ata awan. ³ 'Am anahan a sə zlapak uko anan ata nà, natiya: «Kak kə dəfak atan apan nà, ngama i tərak, ki ga zile pə daliyugo.» ⁴ Kwanay bəbay ahay ite, kà si gen way sə cəban anà gwaslay a kwanay ahay bay, əna jen atan pə akəta, aday tətiken atan anan way nà, kawa sa zlan à nga anà Bahay a mənuko ata awan.

Bile ahay tə bahay a tinen ahay

⁵ Kwanay bile ahay, dəfen anan apan anà bahay a kwanay ahay həna pə daliyugo ata awan, bənen atan à 'am wa tə ajəjar a kosl kosl jiga awan, kawa kə dəfen anan apan nə anà zek ana Almasihu awan. ⁶ Dəfen atan apan wanahan anga sa jəka ti dəfak ikwen idə ata bay, kabay anga sa zlan atan à nga ata bay. Əna gen mer su way a kwanay nà, anga sa zlan à nga à Mbərom aday tə mivəl kərtek aya awan, anga kwanay nə bile ana Almasihu ahay. ⁷ Gen mer su way nà, tə ataslay mivəl a, kawa ki gen anan mer su way nə anà Bahay a mənuko, bina anà dō zənzen a bay. ⁸ Sənen apan lele: Kwa iken bile, kwa iken bile bay fok nà, ka gak mer su way lele aya cəna, Bahay a mənuko i varak apan magwagway anahan a way anahan.

* **6:2** Ca pə Gurtaaki 20.12; Tooktaaki Tawreeta 5.16.

⁹ Kwanay bahay ahay ite, gen anan nga anà ßile a kwanay ahay tə cəved awan. Mbəsiken 'am sə kətəbar atan à alay wa re. Anga kə sənən apan zle, kwanay tə tinen a təke fok nà, dō sə lavak ikwen nga inde kərtek à mburom. Winen nà, a ca pikwen fok hərro à alay kərtek a wa.

Way sə alay su dō a Yesu ahay

¹⁰ Həna kutok nà, tərən dō gədan aya njənnjan, mə tavay aya lele tə məgala ana Bahay a mənuko.

¹¹ Təmihen way sə alay a Mbərom sə varak ikwen ataya à alay inde, anga aday sə tavan pa 'am anà wurwer ana Fakalaw. ¹² Anga vərəm a nuko saa ga ata nà, dī ga nə tu dō zənzen aya bay. Di ga vərəm ata nà, tə apasay lelibay aya aday tə bahay a tinen aya təke re. Tinen tə lavan nga anà daliyugo a anan həna mi nes ata awan. Aday vərəm a mənuko asa nà, tə way lelibay aya à wulen ata ana bagəbaga mburom tə daliyugo ata awan. ¹³ Anga nan kutok, ren way sə alay a Mbərom sə varak ikwen ata à alay inde, anga luvon a manidə ata kà nak ahay pikwen sa naa pa kwanay. Tərən pa 'am nà, dō mungol aya awan. Husen anan vərəm a kwanay, ki men anan wa bay jiga awan. ¹⁴ Matanan, həna nà, liven zek, tiven nà, mungol mungol a kutok. Didek a Mbərom i təra kawa zana ma ßan a à zar kutov dərkat ata kutok. Way lele aya pa 'am a Mbərom ti tərak ikwen kawa palalam sə njamde pə dəginəginə. ¹⁵ Alavay zek a kwanay sə dəkay anan ləbara mugom a sə varan zay anà dō ahay fok ata i tərak ikwen kawa təkarak à saray a kwanay ahay inde. ¹⁶ Kwa siwa fok, dəfen nga pə Yesu tə mivel kərtek awan. Ata i tərak ikwen

mbaray sə kəcaw pikwen wa gadam ana Fakalaw sə mbalay kwanay ataya awan. Kwa gadam ataya tinen tə uko aya dəp nə, mbaray ata i mbacay anan. ¹⁷ Mbərom kə təmak kwanay. Dəfen apan nga aday i tərak ikwen dugwala à nga a kwanay inde. Bənen anan 'Am a Mbərom nə lele, i tərak ikwen kawa maslalam ana Apasay sə varak ikwen ata awan.

¹⁸ Gen anan amboh à Mbərom tə mivəl kərtek a kwa siwa siwa fok, kawa ana Apasay anahan a sa taa đakak ikwen anan ata awan. Gen anan amboh à Mbərom sə cəce panan wa way ahay cara cara. Kà sa njəken anan ahan sa ga amboh matanan ataya bay, liven zek lele. Matanan gen amboh anga dō a Yesu ahay fok re. ¹⁹ Gen amboh anà Mbərom anga nen, aday à vuro cəved sa ja anan 'am anahan, aday nê đakay anan ləbara anahan mugom a mənjàna ajəjar. Əna nê đakay a nə, way a Mbərom mi đer aya sə đuko anan ata fok. ²⁰ Nen à dangay nə, anga Yesu kə slənak nen sə đakay anan ləbara mugom a pə winen awan. Matanan, gen anan amboh à Mbərom anga aday nê đakay anan 'am anahan ata cərah mənjàna zlawan, kawa tədə abay nê đakay anan ata awan.

Pol a jan 'am anà dō ahay

²¹ Na gan may həna nə, kə sənen anjahay uno ti mer su way uno à man a anan ata ite. Tikikus nə, mərak uno, car uno re, aday winen dō sa ga mer su way ana Bahay a mənuko tə mivəl kərtek awan. I mak ikwen anan ləbara uno ahay fok. ²² Anga nan, həna nen apan ni slənak anan ayak à man a kwanay, saa đakak ikwen anan ləbara a manay

ahay fok. Ata aday i mak ikwen a mivel ù doh lele kutok.

²³ Atə Bəbay Mbərom tə Yesu Almasihu Bahay a mənuko, tē varan anà mərak ahay nə zay, asan zek, tə mægala sə adaf nga a tinen pə Yesu.

²⁴ Sumor a Mbərom â tərən anà dō sə pəlay Bahay a mənuko Yesu Almasihu tə asan zek a sa ndav kulibay ataya fok.

A6an 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092